

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ depuse de avocatul Arsen Saruhanean împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ,

*(Dosarul nr. 3d-32/24
NR. PIGD 2-24053622-43471-01-3d-17052024-1)*

Examinarea admisibilității acțiunii în contencios administrativ. Art. 207 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ – acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 40 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (30 de zile din momentul comunicării actului administrativ motivat).

19 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților acțiunea în contencios administrativ depusă de avocatul Arsen Saruhanean împotriva Consiliului Superior al Magistraturii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 mai 2024, avocatul Arsen Saruhanean a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată la 6 decembrie 2024, împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ, prin care a solicitat (f.d.2-13, 77-88):

- Anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 118/11 din 19 martie 2024 „cu privire la contestațiile împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023, emise în privința judecătorului Eleonora Badan-Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru”, ca fiind neîntemeiată și nefondată;

- Menținerea hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023, emise în privința judecătorului Eleonora Badan-Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 19 martie 2024, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii examinând în ședință publică contestațiile împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023, emise în privința judecătorului Eleonora Badan-Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru”, luând act de informația membrului CSM, Ioana Chironeț, în conformitate cu art. 39 și 40 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, art. 4, 17, 18, 22, 24 și 25 din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și art. 191 alin. (5), 209 alin. (1) din Codul administrativ, a dispus: - se respinge contestația depusă de avocatul Arsen Saruhanean împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023, ca fiind depusă tardiv; - se admite contestația depusă de judecătorul Eleonora Badan-Melnic ca fiind întemeiată; - se anulează hotărârea Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința judecătorului Eleonora Badan-

Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, sub formă de avertisment; - se adoptă o nouă hotărâre prin care se încetează procedura disciplinară intentată în privința judecătorului Eleonora Badan-Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în legătură cu faptul că nu a fost comisă o abatere disciplinară; - Hotărârea poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile din data recepționării hotărârii motivate.

3. A menționat că copia hotărârii motivate nr. 118/11 din 19 martie 2024 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost expediată și comunicată prin intermediul poștei electronice la data de 12 aprilie 2024. Astfel, înaintează prezenta contestație în termen legal de 30 de zile lucrătoare fără a lua în considerare zile de odihnă (sâmbătă și duminică), precum și zile de sărbătoare: 1 mai – Ziua internațională a muncii; 5 mai – prima zi de Paște; 6 mai – a doua zi de Paște; 9 mai – Ziua Europei și Ziua Victoriei; 13 mai – Paștele Blajinilor.

4. Reclamantul a opinat că la emiterea hotărârii contestate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei. Mai mult, Consiliul a interpretat în mod eronat norma legală, ceea ce a condus la favorizarea celeilalte părți și totodată a determinat încălcarea drepturilor și libertăților sale fundamentale.

5. Prin referința depusă la 15 iulie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat declararea acțiunii depuse de avocatul Arsen Saruhanean ca fiind inadmisibilă (f.d. 24-28).

6. La 10 decembrie 2024 în adresa avocatului Arsen Saruhanean a fost expediată notificare întru determinarea exactă a participanților la proces în prezenta cerere de chemare în judecată, precum și expunerea asupra chestiunii privind omiterea termenului de adresare în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată (f.d.92).

7. Prin cererea depusă la 16 decembrie 2024, avocatul Arsen Saruhanean a concretizat că calitatea procesuală de reclamant îi revine în mod exclusiv subsemnatului, iar ceea ce ține de omiterea termenului de adresare în instanța de judecată cu prezenta acțiune a reiterat poziția indicată în cererea de chemare în judecată inițială (f.d.95).

8. Prin referința depusă la 30 ianuarie 2025, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat declararea acțiunii depuse de avocatul Arsen Saruhanean ca fiind inadmisibilă (f.d. 98-99).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 2 din Codul administrativ:

„Prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod”

10. Art. 3 din Codul administrativ:

„Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”.

11. Art. 20 din Codul administrativ:

„Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.”

12. Art. 189 alin. (1) din Codul administrativ:

„Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”

13. Art. 39 alin. (1) din Codul administrativ:

„Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngădit”

14. Art. 22 alin. (1) din Codul administrativ:

„Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.”

15. Art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ:

„O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).”

16. Art. 207 alin. (1), (2) lit. d) din Codul administrativ:

„Instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209.”

17. Art. 209 alin. (1) din Codul administrativ:

„Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.”

18. Art. 40 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor:

„Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii, adoptate în condițiile art.39, pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție de persoanele care au depus sesizarea, de inspecția judiciară sau de judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 30 zile de la data recepționării hotărârii motivate.”

19. Art. 191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor”.

20. Art. 230 din Codul administrativ:

„Încheierile judecătorești care se motivează se emit în procedură scrisă. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează participanții la proces”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază importanța verificării din oficiu a acțiunii pentru a se asigura că toate condițiile legale sunt îndeplinite înainte de a se pronunța asupra fondului cauzei. Această măsură a instanței contribuie la menținerea integrității procesului judiciar și la prevenirea admiterii acțiunilor care nu respectă cerințele legale.

22. Sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane, ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

23. Astfel, pentru a pune pe rol o acțiune în contenciosul administrativ, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor condiții de formă și conținut, precum ar fi: respectarea competenței jurisdicționale și a termenului de înaintare, existența capacității procesuale, revendicarea unui drept încălcat, etc.

24. Reieșind din prevederile art. 40 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii, adoptate în condițiile art.39, pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție de persoanele care au depus sesizarea, de inspecția judiciară sau de judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 30 zile de la data recepționării hotărârii motivate.

25. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 19 martie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii a emis hotărârea nr. 118/11, prin care: s-a respins contestația depusă de avocatul Arsen Saruhanean împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023, ca fiind depusă tardiv; s-a admis contestația depusă de judecătorul Eleonora Badan-Melnic ca fiind întemeiată; s-a anulat hotărârea Plenului Colegiului disciplinar nr. 1/1 din 27 ianuarie 2023 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința judecătorului Eleonora Badan-Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, sub formă de avertisment; s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a încetat procedura disciplinară intentată în privința judecătorului Eleonora Badan-Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în legătură cu faptul că nu a fost comisă o abatere disciplinară; s-a comunicat că hotărârea poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile din data recepționării hotărârii motivate (f.d.25-43).

26. Potrivit extrasului din poșta electronică se atestă că hotărârea motivată nr. 118/11 din 19 martie 2024 a Consiliului Superior al Magistraturii, a fost expediată avocatului Arsen Saruhanean, prin intermediul poștei electronice, la 12 aprilie 2024 (f.d.66 verso).

27. Însă, reclamantul –avocatul Arsen Saruhanean a înaintat prezenta acțiune abia la data de 17 mai 2024, după expirarea termenului de 30 de zile prevăzut de lege, ultima zi de înaintare a acțiunii fiind data de 14 mai 2024, adică zi lucrătoare.

28. În context, completul de judecată apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul reclamantului precum că a înaintat prezenta acțiune în termenul legal de 30 de zile lucrătoare, neluând în considerare zile de odihnă și zilele de sărbători.

29. Or, legiuitorul în mod clar a stabilit că hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii, adoptate în condițiile art. 39, pot fi contestate în termen de 30 zile de la comunicarea hotărârii motivate, și nicidecum în termen de 30 de zile lucrătoare.

30. Iar, conform art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 383–390 din Codul civil. În temeiul dispozițiilor art. 384 din Codul civil, termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce. În accepțiunea art. 385 alin. (1) și (2) din Codul civil, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii

evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen. Conform art. 388 alin. (3) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează până la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă. În corespundere cu art. 389 din Codul civil, dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

31. În așa mod, termenul pentru contestarea actului administrativ în speță a început a curge la 13 aprilie 2024 și a expirat la 12 mai 2024, însă având în vedere că aceasta este zi de duminică, iar următoarea zi 13 mai 2024 (a doua zi de Paște) – conform art. 111 din Codul muncii este zi nelucrătoare, ultima zi de înaintare a acțiunii este data de 14 mai 2024. Cu toate acestea, reclamantul avocatul Arsen Saruhanean a înaintat acțiunea la 17 mai 2024, mult mai târziu.

32. În această ordine de idei, reclamantul urma să depună diligența corespunzătoare în vederea înaintării unei acțiuni în contestare în termenul prevăzut de lege, or, conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

33. În conformitate cu art. 65 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

34. Astfel, partea poate fi repusă în termenul omis, dacă acesta nu a fost respectat din motive care nu au depins de voința părții, confirmate prin probe în modul prevăzut de lege.

35. Din actele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, reclamantul –avocatul Arsen Saruhanean nu a făcut uz de prevederile art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de contestare a actului administrativ.

36. Se menționează că, o repunere arbitrară a cererii de chemare în judecată în termenul de procedură defavorizează partea oponentă, ceea ce poate fi tratat ca o violare a art. 6 CEDO. Or, limitele de termen (prescripția) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiției, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice și protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (stale claim) susceptibile de a provoca dificultăți în eliminarea și preîntâmpinarea actelor de injustiție.

37. În cauza Ponomaryov v. Ucraina 3236/03, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice. Instituirea exigențelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unui ordin juridic indispensabil circuitului constituțional prevăzut în art. 20 din Constituție, prevenindu-se, astfel, abuzurile și asigurându-se protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.

38. Potrivit practicii CtEDO, restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom, Reports 1998IV, p. 1660, § 72; Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007).

39. În același context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reține că prin instituirea admisibilității acțiunilor în contencios administrativ nu s-a urmărit restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unui climat de ordine juridică, indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional statuat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, prevenindu-se, astfel, abuzurile și asigurându-se protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.

40. Reținând aceste principii de drept prin prisma circumstanțelor particulare ale cazului în speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că reclamantul - avocatul Arsen Saruhanean nu a respectat termenul de contestare a actului administrativ – hotărârea nr. 118/11 din 19

martie 2024 a Consiliului Superior al Magistraturii, drept urmare intervenind consecințele prevăzute de art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

41. Din considerentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acțiunea înaintată de avocatul Arsen Saruhanean nu răspunde exigențelor de admisibilitate, motiv din care urmează a fi declarată inadmisibilă.

42. În conformitate cu art. 207 alin. (1) și (2) lit. d) și art. 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Arsen Saruhanean împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă